

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/184/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519200569
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7519200569.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tutka a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobcu R Collectors s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřeží 8A, IČO: 50 094 297, proti žalovaným: 1. A. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom v O., M. Č.. XX/XXX, 2. Y. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom v O., M. Č.. XX/XXX, o 1.970,42 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice- okolie zo dňa 10.06.2019 č.k. 20Csp/48/2019-59 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca vo vzťahu k žalovaným domáhal zaplatenia 1.970,42 eura s prísl. titulom plnenia zmluvy o úvere.

2. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalované uzavreli dňa 06.03.2014 zmluvu o úvere, na základe na základe ktorej im poskytol peňažné prostriedky vo výške 2.010 eur. Žalované sa zaviazali poskytnutý úver vrátiť, vrátane úroku, príslušenstva a dojednaných poplatkov. Nakoľko žalované svoj úver riadne a včas platiť nespĺnili, právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 04.02.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti žalované časť dlžnej sumy uhradili.

3. Po právnom posúdení veci v zmysle § 497a nasl. Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d) zák. č. 129/2010 Z.z., § 52, § 53 ods. 9, § 54a, § 565, § 100 ods. 1, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka dospel súd prvej inštancie k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný, preto žalobu zamietol.

4. Daný zmluvný vzťah vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský. Vychádzajúc z ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s § 879 Občianskeho zákonníka skúmal, či nárok nie je premlčaný.

5. V danom prípade právny predchodca žalobcu zosplatnil úver dňa 04.02.2016 pre nezaplatenie splátky - konkrétne najneskôr splatnej splátky v mesiaci 09/2015 splatnej dňa 15.09.2015. Premlčacia doba tak v zmysle § 565 v spojení s § 55 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť od splatnosti splátky splatnej dňa 15.09.2015, teda odo dňa 16.09.2015. Trojročná premlčacia doba tak uplynula v pondelok dňa 17.09.2018. Žaloba bola doručená súdu až dňa 28.01.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

6. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalovaným náhradu trov konania nepriznal, nakoľko im žiadne trovy nevznikli. nevidel priestor pre aplikáciu § 257 C.s.p.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo aby rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. V dôvodoch odvolania

vytkol nesprávnu aplikáciu ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka na daný prípad s poukazom na iné rozhodnutia krajských súdov, ktoré v odvolaní aj uvádza. Pokiaľ právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 04.02.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.09.2015, premlčacia doba začala podľa názoru žalobcu plynúť od zosplatenia úveru. Vyhlásenie predčasnej splatnosti predstavuje zmenu záväzku, čo do termínu splatnosti, ktorá sa týka celého úveru. Žalované od vyhlásenia predčasnej splatnosti boli povinné uhradiť celý dlh naraz. V režime § 565 Občianskeho zákonníka nenastáva splatnosť pohľadávky omeškaním dlžníka so splatením niektorej zo splátok, ale je podmienená dispozitívnym úkonom veriteľa vo forme žiadosti o plnenie, na ktorú je veriteľ v dôsledku omeškania dlžníka oprávnený.

8. Na základe podaného odvolania odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci ak súd pri skúmaní, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy uplatnené žalobcom v konaní nie je premlčané vychádzal z názoru, že „premlčacia doba práva na zaplatenie zosplateného dlhu začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu.... a to od dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený“.

10. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

11. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

12. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

13. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania zo zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Citované ust. § 101 Občianskeho zákonníka rieši okrem dĺžky premlčacej doby zároveň aj začiatok jej plynutia a to tak, že plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, teda podľa súdnej praxe keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu.

15. Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka rieši začiatok plynutia premlčacej doby v prípade zročnosti celého dlhu (§ 565 Občianskeho zákonníka) tak, že začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky - teda až týmto dňom môže veriteľ právo vykonať po prvý raz, ináč povedané týmto dňom mu vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu.

16. Podľa ust. § 103 Občianskeho zákonníka však nemôže začať plynúť premlčacia doba, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy (odo dňa zročnosti nesplnenej splátky), lebo to vylučuje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého môže dodávateľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za súčasného upozornenia spotrebiteľa v lehote 15 dní na uplatnenie tohto práva podľa § 565 a vyhlásenia mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru dodávateľom. Je tomu tak preto, že až po splnení podmienok uvedených v ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a po zosplatení pohľadávky môže dodávateľ právo vykonať po prvý raz - uplatniť na súde a od tohto okamihu plynie aj trojročná premlčacia doba.

17. Z uvedeného možno vyvodíť, že samotným nesplnením niektorej splátky, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, nevzniká dodávateľovi právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky a teda jej nesplnením neplynie ani premlčacia doba, lebo tá plynie až od okamihu, keď dodávateľ mohol právo vykonať, teda vznikne mu možnosť podať na jeho základe žalobu.

18. Je pojmovo vylúčené, aby plynutie premlčacej doby začalo skôr, než vznikne veriteľovi možnosť uplatniť právo žalobou. Opačný záver nemožno vyvodiť zo žiadnych zákonných ustanovení vrátane ust. § 103 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy.

19. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/233/2016 a 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp.zn. 6Co/427/2016, ktoré vychádzali z názoru, že premlčacia doba na zaplatenie zosplatneného dlhu začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. S uvedeným názorom sa odvolací súd nestotožňuje, lebo uvedený názor nezohľadňuje ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k ust. § 103 Občianskeho zákonníka, nakoľko ako bolo vyššie uvedené samotným nesplnením niektorej splátky, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy nevzniká dodávateľovi právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky a teda jej nesplnením neplynie ani premlčacia doba.

20. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že právne posúdenie veci súdom prvej inštancie vo vzťahu k prípadnému premlčaniu žalobcom uplatnenom nároku je nesprávne, preto odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Po vrátení súdu bude preto úlohou súdu prvej inštancie opätovne rozhodnúť o žalobcom uplatnenom nároku a pri skúmaní, či právo žalobcu zo spotrebiteľskej zmluvy je alebo nie je premlčané bude vychádzať z názoru odvolacieho súdu vysloveným v tomto zrušujúcom uznesení, t.j. že premlčacia doba plynie od zosplatnenia úveru.

22. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. C.s.p.).

23. Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).